

GUIA DOCENT

**LITERATURA LLATINA
DE L'ÈPOCA REPUBLICANA**

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	LITERATURA LLATINA DE L'ÈPOCA REPUBLICANA
Codi	100413
Crèdits ECTS	6.0
Curs i període en el que s'imparteix	2n. Curs, 2n semestre
Horari	
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Sebastià Giralt Soler
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B7/126
Telèfon (*)	
e-mail	Sebastia.Giralt@uab.cat
Horari d'atenció	A determinar

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

(Afegiu tants camps com sigui necessari)

(*) camps optatius

3.- Prerequisits

Es partirà dels coneixements i destreses que suposadament haurà adquirit l'alumnat en la seva formació del primer curs del Grau d'Estudis Clàssics, en especial d'aquelles adquirides en l'àmbit de la traducció i dels *Instrumenta Philologica* i d'un coneixement bàsic dels autors i obres de la Literatura Llatina.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura s'inclou en la matèria anomenada *Literatura clàssica*, amb caràcter de formació nuclear per a l'alumnat del Grau d'Estudis Clàssics. En ser la primera assignatura que es cursa de Literatura, ha d'establir les bases instrumentals i metodològiques d'aprenentatges posteriors en aquest àmbit.

Té com a **objectiu primordial** introduir l'alumnat en l'estudi de la Literatura Llatina, en especial de les obres i autors que es produïren durant l'època republicana i fer-ho, d'una banda, a través d'una ampliació de la base teòrica i, de l'altra, a partir de la traducció i comentari dels principals autors que la representen.

Els **objectius formatius** que se'n deriven són:

- 1) Definir el concepte i límits temàtics de la Literatura Llatina i traçar-ne els límits cronològics, a partir de les propostes dels manuals i estudis a l'abast.
- 2) Basar l'aprenentatge en el comentari de textos dels autors objecte d'estudi i dels *testimonia* d'altres autors de l'època o posteriors: és a dir, estudiar la literatura a través de la metaliteratura.
- 3) Caracteritzar els gèneres literaris desenvolupats en l'època republicana, amb especial atenció al teatre, en el marc de les coordenades històrico-socials de la República.
- 6) Aprofundir en el coneixement dels màxims representants de la literatura llatina republicana, a través de la traducció i comentari literari.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE3, CE4

Resultats d'aprenentatge

-Obtenir informació, a partir de les fonts escrites llatines, que permeti l'accés a diversos aspectes dels *realia*.
-Interpretar textos llatins, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Competència CE 6, CE7

Resultats d'aprenentatge

-Explicar un text literari aplicant coneixements literaris, mètrics i estilístics.
-Identificar el fet literari clàssic i la seva transmissió.

Competència CT1, CT4, CT8, CTF2, CTF4 (CT: *competències transversals*)

Resultats d'aprenentatge

-Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma.
-Posar en pràctica les habilitats per treballar en equip.
-Controlar la qualitat dels resultats del treball.
-Desenvolupar habilitats d'aprenentatge autònomes.
-Organitzar el temps i recursos per al treball.

Competència CG3. (CGU: *competències generals UAB, si no estan incloses a les CT*)

6.- Continguts de l'assignatura

La fonamentació teòrica tractarà els punts següents:

1. Introducció: context literari i històric
2. La poesia èpica.
3. Orígens del teatre llatí. Les representacions teatrals.
4. La comèdia i les seves modalitats. Plaute i Terenci.
5. La tragèdia.
6. La poesia didàctica: Lucreci.
7. Orígens de la sàtira.
8. Catul i els poetes neotèrics.
9. La historiografia.
10. L'oratòria i la retòrica: Ciceró.
11. La literatura epistolar, filosòfica i tècnica.

Comentari literari

Lectures obligatòries:

- *Els Bessons* de Plaute,
- *L'eunuc* de Terenci,
- *Poemes* de Catul,
- *La conjuració de Catilina* de Sal·lusti.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

- 1) El temps destinats a les **activitats dirigides**, de caràcter presencial, es dedicarà a la fonamentació teòrica de la matèria i a la traducció i comentari literaris de textos. Es requerirà una actitud activa i participativa en les sessions de classe.
- 2) Pel que fa a les **activitats supervisades**, l'alumnat haurà de demostrar l'assoliment de conceptes teòrics i les habilitats adquirides a través de comentaris i altres treballs que el professor proposarà amb antelació.
- 3) Pel que fa a les **activitats autònomes**, serà imprescindible la recerca i gestió de la informació adequada a partir de les pautes donades a les classes i de les consultes fetes a través del CV i la traducció dels textos assignats a fi d'aplicar els coneixements adquirits i familiaritzar-se amb els instruments i el mètode filològic.
- 4) Totes les activitats seran susceptibles de ser qualificades i contribuiran a l'avaluació en les condicions que s'estableixin prèviament.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

30%

Exposició per part del professor		Assoliment de pautes de treball en l'assoliment del contingut teòric i en la metodologia de la traducció i comentari.
Participació per part de l'alumnat		Capacitat d'exposar i compartir els resultats del treball autònom sobre el text i de debatre.
	45	

Supervisades

15%

Tutorització de treballs		Capacitat d'aprofundir en la interpretació i comentari d'un text prèviament adjudicat i /o en l'estudi de la pervivència dels autors objecte d'estudi.
--------------------------	--	--

Seguiment presencial o virtual		Resolució personal de dubtes, ampliació i reforç de l'assignatura.
	22,5	

Autònomes

50%

Traducció i comentari de textos		Assoliment progressiu de la pràctica de la traducció i de les estructures morfosintàctiques, de la semàntica i del lèxic associats així com del comentari literari i estilístic dels autors objecte d'estudi.
Treballs col·laboratius o individuals, preparació de comentaris, lectures obligatòries,		Familiaritat amb la bibliografia bàsica, amb els <i>instrumenta philologica</i> .
	75	

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

1. La qualificació final de l'assignatura serà la mitjana entre:

- Assistència i participació activa a les classes (10%)
- Activitats de traducció i comentari (20%)
- Elaboració de treballs individuals o col·laboratius (20%)
- Un mínim de dos exàmens parcials (50%).

4. La no assistència continuada sense justificar i el fet de no lliurar el 50% de les activitats pressuposen la pèrdua del dret a l'avaluació continuada.

5. Es considerarà "no presentat" l'alumne que hagi perdut el dret a l'avaluació continuada i no hagi realitzat una de les dues proves escrites. Tindrà possibilitat de reavaluació en la data oficial que indiqui la Facultat.

6. La revisió d'exàmens i altres exercicis es realitzarà al despatx del professor.

7. En cas que per raons justificades (conferències, assemblees d'estudiants, congressos, etc.) es perdés alguna classe, es podran proposar activitats substitutives.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Lliurament periòdic d'exercicis i treballs		
Proves escrites		
	7,5	

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- ALBRECHT, M. VON *Historia de la literatura romana. Desde Andrónico hasta Boecio*, Barcelona, Herder, 1997-1999. (2 vols.).
- BICKEL, E., *Historia de la literatura romana*, Madrid, Gredos, 1982.
- BIELER, L., *Historia de la literatura romana*. Trad. M. Sánchez. Gredos. Madrid, 1975.
- CAVALLO, G., FEDELLI, P., GIARDINA, A. (eds.), *Lo spazio letterario di Roma antica*. vol. 2, Roma 1989-91.
- CODOÑER, C. (ed.), *Historia de la literatura latina*, Madrid, Cátedra, 1997.
- CONTE, G. B., *Latin literature. A history*, Baltimore, 1999 / *Letteratura latina*, Milà, 2002.
- FUHRMANN, M., *Literatura romana*, Barcelona, 1981.
- HARRISON, S. (ed.), *A Companion to Latin Literature*, Oxford, 2005.
- GÓMEZ PALLARÉS, J., *Studiosa Roma. Los géneros literarios en la cultura romana. Notas para su explicación. De Apio Claudio a Isidoro*, Bellaterra, UAB, 2003.
- KENNEY, E.J.- CLAUSEN W.V. (eds.), *Historia de la literatura clásica II: literatura latina*, Madrid. 1989.
- MARTIN, R. - GAILLARD, J. (1990), *Les genres littéraires à Rome*, París, 1990.
- MONTEIL, P.M., *Éléments de phonétique et de morphologie du latin*, Paris, 1974, trad. Castellana Sevilla 1992.

LECTURA

- PLAUTE, Els bessons, trad. Esther Artigas, Martorell, ed. Adesiara, 2012.
- PLAUTE, *Epídico. Els Dos menecmes*, trad. Marçal Olivar, Barcelona, Fundació Bernat Metge, 1947.
- PLAUTO, *Comedias II*, trad. Mercedes González-Haba, Madrid, Gredos, 1992.
- TERENCI, *L'eunuc*, trad. Gemma Puigvert, Barcelona, La Magrana, 1994.
- TERENCIO, *Obras*, trad. Gonzalo Fontana, Madrid, Gredos 2008.
- TERENCIO, *El eunuco*, trad. Andrés Pociña i Aurora López, Barcelona, Bosch, 1977.
- TERENCIO, *Comedias*, trad. Lisardo Rubio, Barcelona, Ediciones Alma Mater, 1958.
- SAL-LUSTI, *La Conjuració de Catilina*, trad. Joaquim Icart, Barcelona, Fundació Bernat Metge, 1963.
- SALUSTIO, *Conjuración de Catilina; Guerra de Jugurta; Fragmentos de las "Historias"*, trad. Bartolomé Segura, Madrid : Gredos, Cop. 1997
- SALUSTIO, *Conjuración de Catilina*, trad. José Manuel Pabón, Madrid, CSIC, 1991 (1a ed. Barcelona, Alma Mater, 1954).

CATUL, *Poemes*, trad. Antoni Seva, Barcelona, Quaderns Crema, 1999.
CATUL, *Poesies*, trad. Antoni Seva i Josep Vergés, Barcelona, Fundació Bernat Metge, 1990.
CATULO, *Poesías*, trad. Miguel Dolç, Barcelona, CSIC (Alma Mater), 1990.
CATULO, *Poemas* (Catulo) / *Elegías* (Tíbulo), trad. Arturo Soler Ruiz, Madrid, Gredos, 1993.
CATULO, *Poesías*, ed. José Carlos Fernández, trad. Juan A. González, Madrid, Cátedra, 2006.

ARACNIOGRAFIA

Textos llatins online:

Perseus Digital Library <<http://www.perseus.tufts.edu>>,
The Latin Library <<http://www.thelatinlibrary.com>>
Bibliotheca Augustana <<http://www.hs-augsburg.de/~Harsch/augustana.html>>

Altres:

Bibliotheca Classica Selecta <<http://bcs.fltr.ucl.ac.be>>
CABANILLAS, C., (ed.), *Tópicos clásicos* <<http://www.extremaduraclasica.com/pervivencia/topicos>>
Division of Classics (University of Kentucky), *A Glossary of Rhetorical Terms with Examples* <<http://www.uky.edu/AS/Classics/rhetoric.html>>
GIRALT, S., *Litterae. Els clàssics llatins* <*El laberint de Roma* <*Labyrinthus* <<http://www.xtec.cat/~sgiralt>>, 2003-2008
MANZANERO, F., *Scripta* (2001) <<http://w3.cnice.mec.es/eos/MaterialesEducativos/mem2001/scripta>>
PICCOLO, E. (ed.), *La fonoteca di Senecio* <<http://www.vicoacitillo.net/senecio/sonora.html>>
Silver Muse. Hypertext System of Reading Guides, Commentaries, Essays and Notes for Roman Imperial Poetry (Univ. Austin, Texas) <<http://uts.cc.utexas.edu/~silver>>
Society for the Oral Reading of Greek and Latin Literature <<http://www.rhapsodes.fll.vt.edu>>

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE